

Loonheffingen, een black box

Oktober 2014

Colofon

Rekenkamercommissie Ooststellingwerf bestaat uit onafhankelijke leden, die geen binding hebben met het gemeentelijk apparaat. De rekenkamercommissie heeft een onafhankelijke positie binnen de gemeente, gebaseerd op de gemeentewet. De commissie wil door middel van haar werkzaamheden bijdragen aan de kwaliteit van het gemeentelijk handelen en aan de versterking van de publieke verantwoording daarover. De rekenkamercommissie doet dit door de doeltreffendheid, de doelmatigheid en de rechtmatigheid van het door de gemeente gevoerde beleid en bestuur te onderzoeken en de gemeenteraad hierover te rapporteren en te adviseren. De rekenkamercommissie voert het onderzoek zelf uit, veelal ondersteund door externe onderzoekers.

Samenstelling

Leden	Nely Meijer
	vacature
Voorzitter	Nysius van Rijn
Ambtelijk secretaris	vacature

De rekenkamercommissie is bij de uitvoering van het onderzoek naar de toepassing van de loonheffingen in de gemeente Ooststellingwerf ondersteund door PricewaterhouseCoopers Advisory N.V.

Onderzoekers	Jeanine Reinders, fiscalist
	Carolien Pietjouw, onderzoeker

Contact

Post	Postbus 38
	8430 AA OOSTERWOLDE
Mail	rekenkamercommissie@ooststellingwerf.nl
Website	www.ooststellingwerf.nl

Voorwoord

Het kiezen van een onderwerp voor een rekenkameronderzoek is een uitdagende en in lang niet alle gevallen een eenvoudige zaak. De rekenkamercommissie wil relevante zaken onderzoeken, waar lering uit is te trekken en die van (maatschappelijk) belang zijn. Maar het wordt nog lastiger als de commissie zich (al geruime tijd) bevindt in een situatie met niet vervulde vacatures en een relatief beperkt budget.

Logischerwijze zou de aandacht van de zittende leden gericht moeten zijn op de decentralisaties in het sociale domein. De aanstaande veranderingen zijn voor de gemeente van een ongekende omvang en complexiteit. Met de huidige beperkte bezetting van de rekenkamercommissie is het niet doenlijk om gedegen analyses te maken en onderzoekaspecten binnen het sociale domein in kaart te brengen om relevant en tijdig onderzoek op dit gebied te realiseren.

Het onderhavige onderzoek is gekozen op basis van (uiteeraard) de uitgangspunten voor onderwerpkeuze, zoals die zijn opgenomen in het Reglement van Orde van de rekenkamercommissie. De meest relevante in dit verband zijn:

- gericht moet zijn op het evalueren van de effectiviteit, de efficiëntie en de rechtmatigheid van het gemeentelijk beleid en de gemeentelijke organisatie
- het onderzoek levert informatie op waarover de raad en het college nog niet beschikken
- het onderzoeksonderwerp draagt risico's in zich van ineffectiviteit of inefficiëntie
- het onderwerp heeft groot financieel en/of maatschappelijk belang

Het is de rekenkamercommissie gedurende het onderzoek opgevallen dat de gevraagde informatie (dossiers etc.) nagenoeg per omgaande beschikbaar waren en dat de medewerking en de mededeelzaamheid van de geïnterviewde ambtenaren bijzonder goed was. De rekenkamercommissie is de ambtenaren daarvoor zeer erkentelijk.

Hoewel het onderwerp loonheffingen geen veel voorkomend gespreksonderwerp in de raad is, vraagt de rekenkamercommissie met dit onderzoek aandacht voor deze materie en met name prudentie als het gaat om risico's.

Nysius van Rijn
voorzitter

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 – Doel en opzet onderzoek	4
1.1 Inleiding	4
1.2 Doel en probleemstelling	4
1.3 Opzet	5
1.4 Uitvoering werkzaamheden	5
Hoofdstuk 2 – Premies werknemersverzekeringen	6
2.1 Onderzoeksvraag	6
2.2 Norm	7
2.3 Bevindingen	7
2.4 Toelichting	8
2.4.1 Premiepercentages	8
2.4.2 Mogelijkheden	8
Hoofdstuk 3 – Wagenpark	11
3.1 Onderzoeksvraag	11
3.2 Norm	11
3.3 Bevindingen	12
3.4 Toelichting	12
3.4.1 Beleid en uitvoering	12
3.4.2 Administratie	13
3.4.3 Controle	13
Hoofdstuk 4 – Inhuur van derden	15
4.1 Onderzoeksvraag	15
4.2 Norm	15
4.3 Bevindingen	16
4.4 Toelichting	16
4.4.1 Beleid en uitvoering	16
4.4.2 Administratie	16
4.4.3 Controle	18
Hoofdstuk 5 – Ambtelijk hoor en wederhoor	20
Hoofdstuk 6 – Reactie rekenkamercommissie ambtelijk hoor en wederhoor	22
Hoofdstuk 7 – Conclusie en aanbevelingen	23
Bijlagen	26
Bijlage I – Bronnenlijst	26
Bijlage II - Normenkader	28
A. Premies werknemersverzekeringen	28
B. Wagenpark	28
C. Inhuur van derden	29
Bijlage III – Rapporten rekenkamercommissie Ooststellingwerf	31

1. Doel en opzet onderzoek

1.1 Inleiding

De gemeente Ooststellingwerf (hierna: de gemeente) heft zelf belastingen. De opbrengst van belastingen zoals hondenbelasting en onroerendzaakbelasting zorgt voor gemiddeld 19% van haar eigen inkomsten. Discussies over de hoogte van parkeer- of OZB-tarieven zijn een terugkerend item dat past bij de kaderstellende rol van de gemeenteraad.

De gemeente is zelf ook belastingplichtig – iets wat vrijwel nooit ter sprake komt. Toch betaalt de gemeente als werkgever, als wagenparkbeheerder of als dienstverlener een flink bedrag aan belastingen aan de Rijksoverheid. Door de bank genomen bedragen de loonheffingen¹ alleen al ongeveer 10% van de uitgaven van de gemeente.

Over het algemeen, ook bij de gemeente, staan fiscaaltechnische onderwerpen niet op de shortlist voor rekenkameronderzoek. En dat is jammer, omdat een dergelijk onderzoek óók de kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraad kan ondersteunen. Zeker in deze tijd van krimpende budgetten en toenemende complexiteit van wet- en regelgeving, denkt de rekenkamercommissie met dit onderzoek het (brood)nodige inzicht te kunnen verschaffen aan de gemeenteraad.

De rekenkamercommissie realiseert zich dat een onderzoek naar fiscaaltechnische onderwerpen vooral materie voor specialisten is. PwC heeft een onderzoeksplan opgesteld waarbij drie belangrijke belastingonderwerpen aan bod komen. Het betreft hier premies werknemersverzekeringen, het gemeentelijk wagenpark en de inhuur van derden (externen).

Voor deze onderwerpen wordt onderzoek gedaan naar mogelijkheden die de gemeente misschien laat liggen en risico's die de gemeente loopt. De mogelijkheden en risico's worden, waar mogelijk, vertaald naar financiële gevolgen, zodat de gemeenteraad inzicht krijgt in het financiële kader. Daarnaast wordt onderzocht in welke mate de gemeente inzicht heeft in haar fiscale verplichtingen en mogelijkheden.

Het gehele onderzoek is onder directe verantwoordelijkheid van de rekenkamercommissie uitgevoerd.

1.2 Doel en probleemstelling

Het doel van dit onderzoek is dat de gemeente inzicht krijgt in haar loonheffingenpositie, haar risico's voor de loonheffingen kan beperken en haar fiscale mogelijkheden optimaal benut. De rekenkamercommissie ondersteunt de gemeenteraad in diens kaderstellende en controlerende rol met dit onderzoek en zorgt ervoor dat de informatiepositie van de gemeenteraad op het gebied van de loonheffingen op orde is.

De probleemstelling voor het onderzoek luidt als volgt:

In welke mate heeft de gemeente inzicht in risico's en mogelijkheden op het gebied van de loonheffingen, tot welke (financiële) gevolgen leidt dit en welke mogelijkheden voor (verdere) verbetering zijn te onderkennen?

¹ Loonheffingen bestaan uit loonbelasting, premies volksverzekeringen, premies werknemersverzekeringen en inkomensafhankelijke bijdrage in de Zorgverzekeringswet.

1.3 Opzet

Het onderzoek richt zich op drie gebieden van de loonheffingen met elk hun eigen (wettelijke) normen² en kunnen daarmee beschouwd worden als drie deelonderzoeken. De onderzoeksvragen zijn daarom per onderwerp ingedeeld. Elke onderzoeksvraag is geconcretiseerd in deelvragen. Elk onderwerp wordt voorzien van de daarbij geldende norm(en) om de antwoorden op de onderzoeksvragen te kunnen beoordelen en uiteindelijk conclusies te kunnen trekken over de risico's en mogelijkheden en (financiële) gevolgen daarvan.

In hoofdstuk 2 is het deelonderzoek naar de premies werknemersverzekeringen opgenomen. Hoofdstuk 3 geeft de beoordeling van het wagenpark weer en in hoofdstuk 4 worden de onderzoeksvragen over de inhuur van derden beantwoord. Daarna volgt in hoofdstuk 5 de ambtelijk hoor en wederhoor met vervolgens een reactie van de rekenkamercommissie hierop in hoofdstuk 6. Hoofdstuk 7 sluit af met de conclusie en aanbevelingen. In de bijlagen is een bronnenlijst en het normenkader opgenomen.

1.4 Uitvoering werkzaamheden

De rekenkamercommissie heeft dit onderzoek uitgevoerd in samenwerking met PwC als specialist op het gebied van de loonheffingen. Op 2 en 3 september 2014 hebben interviews met vier stakeholders ten aanzien van de loonheffingen plaatsgevonden. Deze stakeholders zijn gekozen vanwege hun dagelijkse werkzaamheden die het vlak van de loonheffingen raken. Naast specifiek inhoudelijke vragen zijn de stakeholders gevraagd naar hun taken, bevoegdheden, verantwoordelijkheden en kennis met betrekking tot de loonheffingen.

Daarnaast hebben deze stakeholders op verzoek van de rekenkamercommissie en PwC informatie toegestuurd ter beoordeling. Het gaat hier onder andere om beleidsnotities en financiële overzichten.

Op 17 september 2014 is de nota van bevindingen voor ambtelijk hoor en wederhoor aangeboden aan de vier stakeholders. Op 30 september 2014 is de nota van bevindingen voor ambtelijk hoor en wederhoor aangeboden aan de gemeentesecretaris. De feitelijke onjuistheden die zijn geconstateerd tijdens het ambtelijk hoor en wederhoor, zijn daarna weggenomen.

² Zie hiervoor bijlage II.

2. Premies werknemersverzekeringen

De gemeente is als werkgever verplicht voor haar werknemers premies werknemersverzekeringen af te dragen. Het betreft de hieronder genoemde premies werknemersverzekeringen.

Hoeveel de gemeente in totaal moet afdragen aan premies werknemersverzekeringen is enerzijds afhankelijk van wet- en regelgeving die ziet op de heffing en anderzijds afhankelijk van het antwoord op de vraag in hoeverre de gemeente de mogelijkheden ten aanzien van deze premies benut. De mogelijkheden worden hieronder vermeld.

Premies werknemersverzekeringen

Premies voor arbeidsongeschiktheid

Basispremie WAO/WIA

WAO = Wet arbeidsongeschiktheid

WIA = Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen

Gedifferentieerde premie WGA

WGA = Werkhervatting gedeeltelijk arbeidsgeschikten

Premies voor werkloosheid

Premie UFO

UFO = Uitvoeringsfonds voor de overheid

Premie WW-awf

WW-awf = Algemeen werkloosheidsfonds

Premie sectorfonds

Sectorfonds = WW-premie afhankelijk van sectorindeling

Mogelijkheden

Premievrijstelling oudere werknemers

De gemeente betaalt geen basispremie WAO/WIA indien aan de voorwaarden wordt voldaan

Premiekorting oudere werknemers

Maximaal € 2.750 premiekorting per jaar indien aan de voorwaarden wordt voldaan (of € 7.000 bij in dienst nemen van oudere werknemers indien aan de voorwaarden wordt voldaan)

Premiekorting arbeidsgehandicapten

Maximaal € 7.000 premiekorting per jaar indien aan de voorwaarden wordt voldaan

Kleinebanenregeling

De gemeente betaalt geen premies werknemersverzekeringen en vergoedt geen bijdrage Zvw indien aan de voorwaarden wordt voldaan

2.1 Onderzoeksvraag

In dit onderzoek worden de volgende onderzoeksvragen ten aanzien van de premies werknemersverzekeringen beantwoord:

1. Voldoet de gemeente aan haar wettelijke verplichting van betaling van de premies werknemersverzekeringen?
 - a. Betaalt de gemeente de correcte premiepercentages?
 - b. Benut de gemeente de mogelijkheden ten aanzien van de premies werknemersverzekeringen optimaal?
2. Tot welke (financiële) consequenties leiden deze eventuele risico's en mogelijkheden?

2.2 Norm

Genoemde vragen worden getoetst aan de wettelijke vereisten³ voor de afdracht van premies werknemersverzekeringen. De fiscale wet- en regelgeving schrijft voor dat eventuele onjuistheden direct door de gemeente gecorrigeerd moeten worden. De premies worden hierbij getoetst aan de vereisten van volledigheid, geldigheid en tijdigheid. Dit betekent dat van de gemeente wordt verwacht dat zij het correcte bedrag aan premies binnen de gestelde wettelijke termijn op de juiste wijze afdraagt.

De genoemde vragen zijn afgebakend tot de periode 2009 tot en met 2013. De gemeente kan namelijk met terugwerkende kracht van vijf jaren een eventueel teruggaafverzoek doen. Daarnaast kan de Belastingdienst met terugwerkende kracht van vijf jaren belasting naheffen.

2.3 Bevindingen

Voldoet de gemeente aan haar wettelijke verplichting van betaling van de premies werknemersverzekeringen?	

a. Betaalt de gemeente de correcte premiepercentages?						
	2009	2010	2011	2012	2013	
Basispremie WAO/WIA	5,70%	5,70%	5,10%	5,05%	4,65%	Ja
Gedifferentieerde premie WGA	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt	Ja (eigenrisico-drager)
Premie UFO	1,12%	1,12%	1,12%	1,28%	1,28%	Ja
Premie WW-awf	4,15%	Nvt	Nvt	Nvt	1,70%	Ja
Premie sectorfonds	0,69%	Nvt	Nvt	Nvt	2,03%	Ja

b. Benut de gemeente de mogelijkheden ten aanzien van de premies werknemersverzekeringen optimaal?						
	2009	2010	2011	2012	2013	
Premievrijstelling oudere werknemers	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Premiekorting oudere werknemers	Ja	Ja	Ja	Ja*	Nvt	Ja
Premiekorting arbeidsgehandicapten	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Kleinebanenregeling	Nvt	Ja	Ja	Nvt	Nvt	Ja

* De gemeente kan nog € 170,62 aan premiekorting in mindering brengen op de aangifte loonheffingen 2012.

³ In bijlage II, onderdeel a zijn de relevante wetsartikelen opgenomen.

2.4 Toelichting

Voor de verscheidene premies werknemersverzekeringen wordt het premiepercentage ieder jaar vastgesteld. Aan de hand van de maandelijkse aangiften loonheffingen is gecontroleerd of deze premies juist, volledig en tijdig zijn afgedragen aan de Belastingdienst.

Hieronder worden de bevindingen per premie weergegeven.

2.4.1 Premiepercentages

Basispremie WAO/WIA

De gemeente heeft in de jaren 2009 tot en met 2013 het correcte premiepercentage voor de basispremie WAO/WIA betaald.

Gedifferentieerde premie WGA

De gemeente voldoet aan de wettelijke verplichting ten aanzien van de premie WGA.

De gemeente betaalt in de jaren 2009 tot en met 2013 geen gedifferentieerde premie WGA omdat zij eigenrisicodragers is voor de premie WGA. Dit betekent dat zij zelf het risico draagt indien een werknemer van de gemeente gedeeltelijk arbeidsongeschikt wordt of tijdelijk volledig arbeidsongeschikt. De gemeente heeft hierbij de mogelijkheid het risico volledig of deels particulier te verzekeren.

Hiermee voldoet de gemeente aan haar wettelijke verplichting ten aanzien van de premie WGA.

Premie UFO

De gemeente heeft in de jaren 2009 tot en met 2013 het correcte premiepercentage voor de premie UFO betaald.

Premie Ww-awf en premie sectorfonds

De gemeente heeft in het jaar 2009 en het jaar 2013 het correcte premiepercentage voor de premie WW-awf en premie sectorfonds betaald.

In het jaar 2009 en het jaar 2013 heeft de gemeente een werknemer met een leerarbeidsovereenkomst in dienst gehad. Deze werknemer kwalificeert voor de premies werknemersverzekeringen niet als ambtenaar. Dit heeft tot gevolg dat voor deze werknemer geen premie UFO betaald wordt, maar premie WW-awf en premie sectorfonds ten behoeve van verzekering tegen werkloosheid.

2.4.2 Mogelijkheden

Premievrijstelling oudere werknemers

De gemeente heeft in de jaren 2009 tot en met 2013 de mogelijkheid van de premievrijstelling voor het in dienst hebben van oudere werknemers optimaal benut.

De gemeente heeft recht op premievrijstelling voor oudere werknemers als een werknemer reeds op 1 januari 2008 bij de gemeente in dienst was en op die datum minimaal 54,5 jaar oud was. Voor deze werknemers hoeft de gemeente geen basispremie WAO/WIA af te dragen. Daarnaast hoeft de gemeente ook het premieloon WAO/WIA niet op te geven in de aangifte loonheffingen.

De gemeente heeft in de jaren 2009 tot en met 2013 de mogelijkheid van de premievrijstelling voor het in dienst hebben van oudere werknemers optimaal benut. In totaal heeft de gemeente voor een bedrag van €281.892,82 aan premievrijstelling voor oudere werknemers toegepast in de jaren 2009 tot en met 2013.

In de onderstaande tabel is per jaar weergegeven voor hoeveel werknemers en voor welk bedrag de gemeente de premievrijstelling voor oudere werknemers heeft toegepast.

	2009	2010	2011	2012	2013
Aantal werknemers	49	42	34	22	15
Bedrag premievrijstelling	€ 93.781,39	€ 78.014,79	€ 54.835,13	€ 35.156,52	€ 20.104,99

Premiekorting oudere werknemers

De gemeente heeft in de jaren 2009 tot en met 2012 de mogelijkheid van de premiekorting voor oudere werknemers optimaal benut.

De gemeente heeft recht op premiekorting voor oudere werknemers als zij een werknemer van 62 jaar of ouder in dienst heeft. Bij een dienstverband van tenminste 36 uur heeft de gemeente recht op maximaal € 2.750 per jaar. De korting kan tijdens het gehele dienstverband worden toegepast tot in de maand waarin de werknemer 65 jaar oud wordt. Vanaf 1 januari 2013 kan de premiekorting voor oudere werknemers niet meer worden toegepast.

In het onderzoek is beoordeeld of voor de werknemers die 62 jaar of ouder zijn de premiekorting juist en volledig is toegepast. Hiervoor zijn de premiegegevens van deze werknemers vergeleken met de maandelijkse aangiften loonheffingen van de jaren 2009 tot en met 2012. Er zijn kleine verschillen geconstateerd tussen de bedragen van premiekorting die de gemeente heeft toegepast en de bedragen van premiekorting waarop de gemeente recht had. Het betreft hier slechts afrondingsverschillen.

Daarnaast is uit het onderzoek naar voren gekomen dat in de maand december van het jaar 2012 een bedrag van € 170,62 te weinig aan premiekorting in mindering is gebracht op de aangifte loonheffingen van december 2012.

De gemeente heeft in de jaren 2009 tot en met 2012 de mogelijkheid van de premiekorting voor oudere werknemers optimaal benut. In totaal heeft de gemeente voor een bedrag van € 46.237,24 aan premiekorting voor oudere werknemers toegepast.

In de onderstaande tabel is per jaar weergegeven voor hoeveel werknemers en voor welk bedrag de gemeente de premiekorting voor oudere werknemers heeft toegepast.

	2009	2010	2011	2012
Aantal werknemers	5	8	15	17
Bedrag premiekorting	€ 2.300,00	€ 8.048,64	€ 16.324,98	€ 19.563,62

Premiekorting arbeidsgehandicapten

De gemeente heeft in de jaren 2009 tot en met 2013 de mogelijkheid van de premiekorting arbeidsgehandicapten correct uitgevoerd.

De gemeente heeft recht op premiekorting arbeidsgehandicapten indien zij werknemers in dienst heeft die een WIA-uitkering ontvangen of als zij werknemers in dienst neemt die voorafgaand een uitkering (bijvoorbeeld WIA of wajong) ontvingen. Ook in het geval een werknemer een indicatiebeschikking op basis van de Wet sociale werkvoorziening heeft, kan de gemeente de premiekorting toepassen. Bij een dienstverband van tenminste 36 uur heeft de gemeente recht op maximaal € 7.000 per jaar.

De gemeente vraagt tijdens het arbeidsvoorwaardengesprek naar het arbeidsverleden van de nieuwe werknemer. Deze is echter niet verplicht een antwoord hierop te geven. Tot op heden is uit deze gesprekken nog niet naar voren gekomen dat sprake is van een arbeidsgehandicapte werknemer. De premiekorting is zodoende in de jaren 2009 tot en met 2013 niet toegepast.

In het geval de gemeente in de toekomst werknemers wil aannemen die op dit moment werkzaamheden verricht via de sociale werkvoorziening, dan kan de gemeente te zijner tijd de premiekorting arbeidsgehandicapten toepassen.

Kleinebanenregeling

De gemeente heeft in de jaren 2010 en 2011 de mogelijkheid van de kleinebanenregeling optimaal benut.

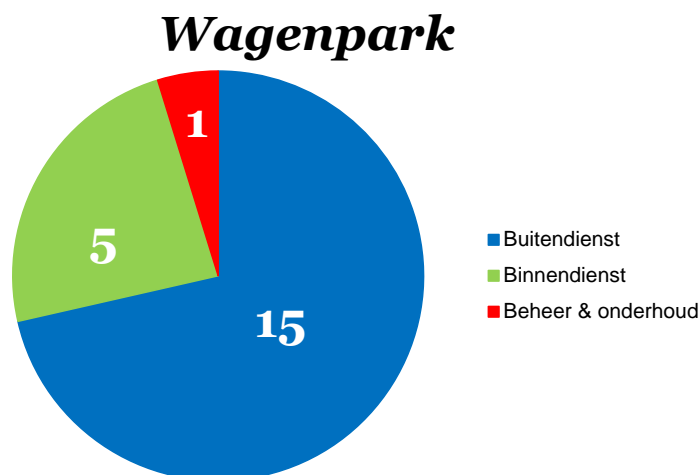
De gemeente heeft in de jaren 2010 en 2011 recht op premievrijstelling voor jongere werknemers (kleinebanenregeling). Voorwaarden voor deze vrijstelling zijn dat de werknemer jonger is dan 23 jaar en een bepaald maximumloon voor de werknemersverzekeringen heeft. Bijvoorbeeld, voor een 22-jarige werknemer met een maximumloon van € 600 per maand, kan de premievrijstelling worden toegepast. Voor deze werknemers hoeft de gemeente geen premie werknemersverzekeringen af te dragen. Daarnaast hoeft de gemeente ook geen bijdrage Zvw (Zorgverzekeringswet) in te houden en te vergoeden. Vanaf 1 januari 2012 kan de kleinebanenregeling niet meer worden toegepast.

De gemeente heeft in het jaar 2010 voor vijf werknemers de kleinebanenregeling juist en volledig toegepast en in het jaar 2011 voor één werknemer juist en volledig toegepast.

3. Wagenpark

De gemeente beschikt over een eigen wagenpark: personenauto's voor de afdeling binnendienst, maar ook bestelauto's die in gebruik zijn bij de afdelingen buitendienst en beheer & onderhoud. In beginsel is de werknemer voor het privégebruik van de auto bijtelling verschuldigd. De gemeente dient dan als werkgever een bedrag bij het loon op te tellen voor het voordeel dat de werknemer geniet (bijtelling). De wet kent echter meerdere regelingen op basis waarvan geen bijtelling verschuldigd is door de werknemer. Hiervoor gelden specifieke fiscale vereisten.

Het wagenpark van de gemeente bestaat in de periode januari tot en met juni 2014 uit 21 auto's die als volgt kunnen worden ingedeeld:

3.1 Onderzoeksvraag

Het tweede onderdeel van dit onderzoek betreft de volgende onderzoeksvragen ten aanzien van het wagenpark:

1. Voldoet de gemeente aan de fiscale wet- en regelgeving voor het wagenpark van de gemeente op de volgende aspecten?
 - a. het gemeentelijk beleid omtrent het wagenpark,
 - b. de uitvoering van gemeentelijk beleid en gemeentelijke regelgeving,
 - c. de administratie van het wagenpark en
 - d. de controle op de uitvoering en administratie van het wagenpark.
2. Tot welke (financiële) consequenties leiden eventuele risico's en mogelijkheden?

3.2 Norm

Voor zowel het toepassen van de bijtelling voor het privégebruik van de auto van de zaak als voor het niet toepassen van de bijtelling, gelden specifieke fiscale voorwaarden⁴. De gemeente dient zich hier aan te houden. Per afdeling (buitendienst, binnendienst en beheer & onderhoud) wordt beoordeeld of de gemeente aan de fiscale wet- en regelgeving voldoet. Meer specifiek wordt beoordeeld:

- ten aanzien van de bijtelling van een auto van de zaak (indien van toepassing):
 - de juistheid van het bijtellingspercentage;
 - de juistheid van de grondslag voor de bijtelling privégebruik auto van de zaak;
 - de juistheid van de eigen bijdrage privégebruik auto van de zaak;
- ten aanzien van het niet toepassen van de bijtelling van een auto van de zaak (indien van toepassing):
 - wordt voldaan aan de fiscale voorwaarden voor het niet toepassen van bijtelling voor privégebruik auto van de zaak?

⁴ In bijlage II, onderdeel b zijn de relevante wetsartikelen opgenomen.

3.3 *Bevindingen*

Voldoet de gemeente aan de fiscale wet- en regelgeving voor het wagenpark van de gemeente op de volgende aspecten?					
	a. Beleid	b. Uitvoering	c. Administratie	d. Controle	
Buitendienst	Nvt	Nvt	Ja	Nee*	Deels
Binnendienst	Nvt	Nvt	Ja	Ja	Ja
Beheer & onderhoud	Nvt	Nvt	Ja	Ja	Ja

* Ten aanzien van één auto.

3.4 *Toelichting*

Voor alle auto's van het wagenpark die de gemeente ter beschikking stelt aan haar werknemers geldt dat door de gemeente geen bijtelling voor privégebruik wordt toegepast. Het beleid van de gemeente ten aanzien van de auto's is dat privégebruik van de auto's verboden is. In verscheidene documenten is de uitvoering van dit beleid schriftelijk vastgelegd. Voor de administratie van het wagenpark maakt de gemeente gebruik van het geautomatiseerde track-and-tracesysteem RAM Mobile. Deze administratie dient door de gemeente gecontroleerd te worden.

Ten aanzien van het niet toepassen van de bijtelling dient de gemeente op de vier aspecten (beleid, uitvoering, administratie en controle) te voldoen aan de fiscale wet- en regelgeving. De beoordeling van deze vier aspecten wordt hieronder besproken.

3.4.1 *Beleid en uitvoering*

Het beleid en uitvoering van het wagenpark (alle afdelingen) hoeven niet getoetst te worden aan de fiscale wet- en regelgeving.

Het beleid van de gemeente ten aanzien van de auto's is dat privégebruik van de auto's verboden is. Dit beleid komt tot uiting in het privacyreglement Track and Trace rittenregistratiesysteem gemeentelijk wagenpark. In dit reglement wordt richting werknemers uitgelegd 'door wie en met welk doel de noodzakelijke datagegevens vanuit het rittenadministratiesysteem (Track and Trace) worden gebruikt en vastgelegd' (citaat Inleiding).

In het reglement wordt de focus gelegd op de administratie van de ritten en controle hierop. De praktische uitvoering van het beleid is opgenomen in twee documenten 'Huishoudelijk reglement ten behoeve van het uitvoeren van werkzaamheden in de woonomgeving van de gemeente Ooststellingwerf' voor de afdeling buitendienst en 'Uitvoeringsregels voor het gebruik van de gemeentelijke dienstauto's' voor de afdeling binnendienst. Voor de afdeling beheer & onderhoud zijn geen specifieke uitvoeringsregels vastgelegd. In het privacyreglement en de uitvoeringsregels is geen sanctie bij overtreding van het privéverbod opgenomen.

Het privacyreglement en de bijbehorende uitvoeringsregels hoeven niet getoetst te worden aan de fiscale wet- en regelgeving, omdat de fiscale voorwaarden ten aanzien van het wagenpark enkel zien op de administratie en controle van het wagenpark.

3.4.2 Administratie

De administratie van het wagenpark (alle afdelingen) voldoet aan de fiscale wet- en regelgeving.

De gemeente mag de bijtelling voor privégebruik achterwege laten als blijkt dat op kalenderjaarbasis maximaal 500 kilometer per werknemer privé wordt gereden. Of hiervan sprake is blijkt uit een sluitende rittenadministratie. Op basis van de fiscale wet- en regelgeving moeten de volgende gegevens in de rittenadministratie worden opgenomen:

- Merk, type en kenteken van de auto;
- De periode waarin de auto ter beschikking staat;
- De ritgegevens (datum, begin- en eindstand kilometers, adres van vertrek en aankomst, karakter van de rit).

Deze sluitende rittenregistratie kan ook geautomatiseerd plaatsvinden met een track-and-tracesysteem. Dit systeem dient aan dezelfde voorwaarden te voldoen als een handmatige rittenadministratie. Daarnaast dient het systeem periodiek (minimaal elke twee maanden) herijkt te worden. Dit houdt in dat het verschil tussen de daadwerkelijk gereden kilometers en de GPS-kilometers als correctie verwerkt moeten worden in het systeem.

Zoals hierboven aangegeven, maakt de gemeente gebruik van het track-and-tracesysteem RAM Mobile. De aanleiding voor de invoering van dit systeem destijds is een bedrijfsbezoek van de Belastingdienst op 26 september 2012 geweest.⁵

Dit systeem heeft een certificaat van de stichting Keurmerk ritregistratiesystemen (RRS). Dit certificaat geeft aan dat het systeem voldoet aan de voorwaarden van de Belastingdienst.

Ten eerste zijn de vereiste gegevens, zoals de ritgegevens, opgenomen in RAM Mobile. Daarnaast neemt RAM Mobile de daadwerkelijk gereden kilometers als uitgangspunt voor de rittenadministratie. Dit betekent dat geen herijking met de GPS-kilometers nodig is.

Voor de registratie van de bestuurder van de auto maakt de gemeente gebruik van zogenoemde 'keys'. Elke werknemer die gebruikt maakt van een auto heeft een dergelijke key. Voordat een werknemer de auto kan gebruiken dient eerst de key geactiveerd te worden in de auto. Op deze manier wordt inzichtelijk welke werknemer de auto ter beschikking staat.

3.4.3 Controle

De gegevens van het track-and-tracesysteem dienen door de gemeente gecontroleerd te worden op juistheid en volledigheid. De gemeente kan dit bijvoorbeeld aan de hand van agenda's, werkplanning en dergelijke controleren. Hieronder wordt deze controle per afdeling besproken.

Buitendienst

De controle van het track-and-tracesysteem, zoals uitgevoerd door de afdeling buitendienst, voldoet aan de fiscale wet- en regelgeving. Voor één auto dient bijtelling toegepast te worden nu een sluitende rittenadministratie voor deze auto ontbreekt.

De afdeling buitendienst controleert de wekelijkse uitdraai van de gegevens van RAM Mobile op juistheid en volledigheid. Hierbij wordt met name gekeken naar het karakter van de rit. Daarnaast worden de gereden ritten vergeleken met de werkplanning van de werknemers. In dit onderzoek is de controle van de wekelijkse uitdraai van week 32 van het jaar 2014 inhoudelijk beoordeeld.

⁵ Op verzoek van de Belastingdienst heeft de gemeente vrijwillige correcties doorgevoerd in haar aangiften loonheffingen voor de periode 2008 tot en met mei 2013 ten aanzien van de bijtelling voor het privégebruik van de auto's. In totaal heeft de gemeente correcties ten bedrage van € 80.190 aan loonheffingen afgedragen aan de Belastingdienst.

Indien een werknemer een rit als privérit heeft opgegeven, wordt er contact opgenomen met deze werknemer om de reden van de privé gereden kilometers te achterhalen. Van de afdeling buitendienst hebben wij begrepen dat het in deze gevallen gaat om een foutieve invoer van het karakter van de rit. Nadat dit geverifieerd is bij de desbetreffende werknemer wordt hiervan aantekening gemaakt in de wekelijkse controlerapporten.

Na controle worden de controlerapporten voorzien van ondertekening (datum en initialen controleur). De controlerapporten worden voor tien jaren digitaal bewaard op de harddrive van de gemeente.

Begin augustus 2014 is er een controle uitgevoerd op alle auto's van de afdeling buitendienst. Hieruit is naar voren gekomen dat voor één auto geen ritten werden geregistreerd sinds de ingebruikname per april 2014. De oorzaak hiervoor was een onjuiste invoer van een code in RAM Mobile. Hierdoor is voor een periode van ongeveer een half jaar geen enkele rit van deze auto geregistreerd. De afdeling buitendienst heeft deze situatie schriftelijk/digitaal vastgelegd zodat een verklaring voor het niet registreren van de ritten gegeven kan worden.

Echter, aangezien de wet voorschrijft dat aangetoond moet worden dat het privégebruik de gestelde norm van 500 kilometer niet overschrijdt en dat voor deze auto niet mogelijk is, moet alsnog de bijtelling worden toegepast. Dit betekent dat de bestuurders van de auto naar redelijkheid (bijvoorbeeld naar rato van gebruik) bijtelling voor het privégebruik zijn verschuldigd. Als de gemeente deze kosten niet wil verhalen op de bestuurders van de auto, kan de gemeente de bijtelling voor haar rekening nemen en de gebruteerde loonheffingen hierover betalen.

Binnendienst

De controle van het track-and-tracesysteem, zoals uitgevoerd door de afdeling binnendienst, voldoet aan de fiscale wet- en regelgeving.

Ten tijde van het onderzoek (september 2014) was de controle van de wekelijkse uitdraai van gegevens van RAM Mobile voor de afdeling binnendienst stilgelegd. Ongeveer acht wekelijkse uitdraaien waren ten tijde van het onderzoek nog niet gecontroleerd op juistheid en volledigheid. Het voornemen is deze controlewerkzaamheden te beleggen bij de afdeling beheer & onderhoud. Hierover zijn nog geen interne afspraken vastgelegd.

In het verleden controleerde de afdeling personeels- en salarisadministratie (PSA) de wekelijkse uitdraai van de gegevens van RAM Mobile. Hierbij werd met name gekeken naar het karakter van de rit. Daarnaast werden de gereden ritten gecontroleerd op buitensporigheden en afwijkingen in tijdstip en/of plaats van bestemming. In dit onderzoek is de controle van week 24 van het jaar 2014 beoordeeld.

Na controle worden de controlerapporten voorzien van ondertekening (datum en initialen controleur). De controlerapporten worden voor tien jaren digitaal bewaard op de harddrive van de gemeente.

Beheer & onderhoud

De controle van het track-and-tracesysteem, zoals uitgevoerd door de afdeling beheer & onderhoud, voldoet aan de fiscale wet- en regelgeving.

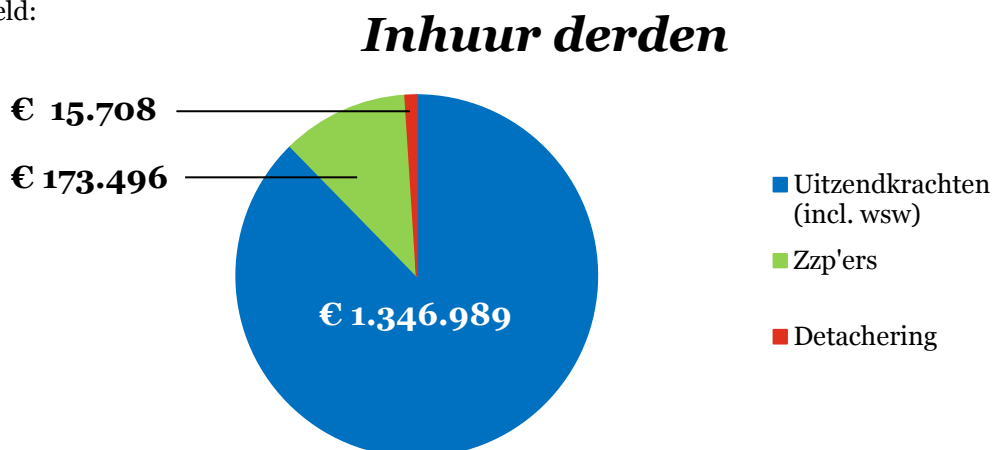
De afdeling beheer & onderhoud controleert de wekelijkse uitdraai van de gegevens van RAM Mobile op juistheid en volledigheid. De auto van deze afdeling wordt ter beschikking gesteld aan één werknemer. Tijdens de controle wordt met name gekeken naar het karakter van de rit. Daarnaast worden de gereden ritten vergeleken met de werkplanning van de werknemer. In dit onderzoek is de controle van de wekelijkse uitdraai van week 40 van het jaar 2013 inhoudelijk beoordeeld.

Na controle worden de controlerapporten voorzien van ondertekening (datum en initialen controleur). De controlerapporten worden voor tien jaren digitaal bewaard op de harddrive van de gemeente.

4. Inhuur van derden

De gemeente maakt voor haar werkzaamheden gebruik van externen, waaronder uitzendkrachten, gedetacheerden, zzp'ers en aannemers van werk. De gemeente heeft in de periode januari tot en met juni 2014 acht stagiaires in dienst gehad. Zij kwalificeren voor de gemeente niet als derden, aangezien de stagiaires als werknemers worden verlood. De gemeente maakt (nagenoeg) geen gebruik van vrijwilligers en artiesten.

De omvang van de inhuur van derden in de eerste helft van 2014 is ongeveer € 1,5 miljoen (inclusief btw), gebaseerd op de cijfers van de financiële administratie.⁶ De inhuur van derden kan qua omzet als volgt worden ingedeeld:

4.1 Onderzoeksvraag

Het onderzoek kent de volgende onderzoeksvragen ten aanzien van inhuur van derden:

1. Voldoet de gemeente aan de fiscale wet- en regelgeving voor wat betreft de inhuur van derden door de gemeente op de volgende aspecten?
 - a. het gemeentelijk beleid omtrent de inhuur van derden,
 - b. de uitvoering van gemeentelijk beleid en gemeentelijke regelgeving,
 - c. de administratie van de inhuur van derden en
 - d. de controle op de uitvoering en administratie van de inhuur van derden.
2. Tot welke (financiële) consequenties leiden eventuele risico's en mogelijkheden?

4.2 Norm

De gemeente moet voldoen aan de fiscale voorwaarden⁷ van inhuur van derden, zoals het administreren van een VAR (Verklaring arbeidsrelatie) en kopie identiteitsbewijs, maar ook het checken van de registratieplicht voor het ter beschikking stellen van arbeidskrachten. Daarnaast kan de gemeente haar aansprakelijkheid voor af te dragen loonheffingen van de ingeleende derden beperken. Meer specifiek wordt beoordeeld:

- ten aanzien van uitzendkrachten/detachering:
 - de juistheid van het uitvoeren van Waadi-check;
 - in hoeverre risicobeperkende maatregelen worden genomen voor de inlenersaansprakelijkheid.
- ten aanzien van zzp'ers:
 - in hoeverre risicobeperkende maatregelen worden genomen voor de inhouding en afdracht van de loonheffingen.
- ten aanzien van aanneming van werk:
 - in hoeverre risicobeperkende maatregelen worden genomen voor de ketenaansprakelijkheid.

⁶ De omvang van de inhuur van derden is € 1.536.194 (bedrag inhuur derden in de periode januari tot en met juni 2014). Dit bedrag is gebaseerd op gegevens uit de financiële administratie. Zie hiervoor bijlage I.

⁷ In bijlage II, onderdeel c zijn de relevante wetsartikelen opgenomen.

4.3 *Bevindingen*

Voldoet de gemeente aan de fiscale wet- en regelgeving voor wat betreft de inhuur van derden op de volgende aspecten?					
	a. Beleid	b. Uitvoering	c. Administratie	d. Controle	
	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee

4.4 *Toelichting*

Het beleid voor inhuur van derden is vastgelegd in het inkoop- en aanbestedingsbeleid. De administratie van de inhuur van derden is verspreid over de financiële administratie en de personeels- en salarisadministratie (PSA). De controle op de administratie vindt ook op deze afdelingen plaats.

Ten aanzien van de inhuur van derden dient de gemeente op de vier aspecten (beleid, uitvoering, administratie en controle) te voldoen aan de fiscale wet- en regelgeving. De beoordeling van deze vier aspecten wordt hieronder besproken.

4.4.1 *Beleid en uitvoering*

Het beleid en uitvoering hiervan ten aanzien van de inhuur van derden voldoet niet aan de vereisten van de fiscale wet- en regelgeving.

De gemeente heeft een inkoop- en aanbestedingsbeleid dat op 18 maart 2014 door de gemeenteraad is goedgekeurd. In dit beleid komen echter geen fiscale aspecten aan bod. Daarnaast is er voor de uitvoering van het beleid niet vastgelegd aan welke fiscale voorwaarden de inhuur van derden moet voldoen. Het is overigens de vraag in hoeverre fiscale wet- en regelgeving opgenomen moet worden in beleidsnota's.

4.4.2 *Administratie*

De administratie ten aanzien van de inhuur van derden voldoet niet aan de vereisten van de fiscale wet- en regelgeving. De administratie van de zzp'ers is namelijk niet juist en volledig.

De gemeente neemt geen risicobeperkende maatregelen tegen de inlenersaansprakelijkheid.

Uitzendkrachten en detachering

De gemeente heeft in de periode januari tot en met juni 2014 uitzendkrachten ingehuurd bij 39 uitzendbureaus. Caparis N.V. (sociale werkvoorziening) kwalificeert in dit geval ook als een uitzendbureau. Daarnaast worden er door de gemeente Weststellingwerf en de gemeente Opsterland twee personen uitgeleend (detachering).

Zowel de uitzendkrachten als de uitgeleende personen blijven in dienst bij het uitzendbureau respectievelijk de gemeenten. Deze partijen zijn verantwoordelijk voor het inhouden en afdragen van loonheffingen. In het geval deze partijen deze loonheffingen niet afdragen aan de Belastingdienst, kan de gemeente aansprakelijk worden gesteld om het gehele bedrag aan loonheffingen te betalen. Deze vorm van aansprakelijkheid noemt men inlenersaansprakelijkheid.

Door een risicoanalyse uit te voeren kan antwoord verkregen worden op de vraag hoe groot het risico is dat zij bij de diverse partijen loopt. Daarna kan de gemeente desgewenst risicobeperkende maatregelen nemen tegen deze inlenersaansprakelijkheid, bijvoorbeeld door een gedeelte van de factuur te storten op een G-rekening (geblokkeerde rekening). In dat geval is de gemeente, onder voorwaarden, gevrijwaard voor het bedrag aan te betalen loonheffingen dat overeenkomt met het bedrag dat op de G-rekening is gestort.

De gemeente verricht nu geen betalingen op G-rekeningen van de betreffende uitzendbureaus of gemeenten. Ook neemt zij geen andere risicobeperkende maatregelen tegen de inlenersaansprakelijkheid.

Zzp'ers

De administratie van zzp'ers is verdeeld over verschillende administraties binnen de gemeente. Volgens de gegevens van de personeels- en salarisadministratie (PSA) en de financiële administratie zijn er in de periode januari tot en met juni 2014 acht zzp'ers ingehuurd door de gemeente. Tijdens het onderzoek is echter naar voren gekomen dat er meer zzp'ers (aantallen zijn onbekend) werkzaamheden verrichten voor de gemeente (ook in die periode, zie hiervoor ook paragraaf 4.4.3).

Doordat het proces van inhuur van derden niet centraal is belegd en wordt uitgevoerd, is niet eenduidig wie welke bevoegdheden en verantwoordelijkheden heeft. Dit heeft tot gevolg dat de administratie van zzp'ers niet volledig is.

In het geval een zzp'er in het bezit is van een vrijwarende VAR (Verklaring arbeidsrelatie), hoeft de gemeente geen loonheffingen in te houden en af te dragen bij de betaling voor de werkzaamheden van de zzp'er. Een VAR kan kwalificeren als vrijwarend als sprake is van een VAR-wuo (winst uit onderneming) of een VAR-dga (inkomsten uit werkzaamheden voor rekening en risico van een vennootschap). De VAR-row (resultaat uit overige werkzaamheden) en de VAR-loon (loon uit dienstbetrekking) kwalificeren niet als een vrijwarende VAR.

Daarnaast geldt voor de vrijwaring van de VAR-wuo of VAR-dga dat:

- de uit te voeren werkzaamheden overeenkomen met de werkzaamheden vermeld op de verklaring;
- de werkzaamheden binnen de geldigheidsduur van de verklaring uitgevoerd worden;
- de identiteit van de zzp'er vastgesteld is; en
- dat een kopie van de VAR en een kopie van een tijdens de identificatie geldig identiteitsbewijs bewaard worden in de administratie van de gemeente.

Indien de zzp'er geen geldige VAR heeft, kan de zzp'er gekwalificeerd worden als werknemer van de gemeente. De gemeente dient dan loonheffingen in te houden en af te dragen over de factuur. In het geval de gemeente geen kopie van een geldig identiteitsbewijs van de zzp'er bewaart in haar administratie, is inhouding en afdracht van de loonbelasting en premies volksverzekeringen tegen het anoniementarief van 52% verplicht (de gemeente dient daarnaast ook premies werknemersverzekeringen te betalen).

In het onderzoek is beoordeeld of de zes aanwezige VAR'en van zzp'ers als vrijwarend kunnen kwalificeren. Eén van deze VAR'en was niet meer geldig op het moment van het uitvoeren van de werkzaamheden. De overige VAR'en voldoen aan de hierboven gestelde voorwaarden.

In de periode januari tot en met juni 2014 is een totaalbedrag van € 40.562 aan de zzp'er zonder geldige VAR betaald. Nu geen vrijwarende VAR aanwezig is in de administratie dient beoordeeld te worden of sprake is van inhoudingsplicht. Wordt dit niet onderkend dan loopt de gemeente risico op een naheffingsaanslag loonheffingen over het gefactureerde bedrag. Indien van deze zzp'er ook geen kopie van een geldig identiteitsbewijs aanwezig is in de administratie, dan bedraagt het loonbelastingtarief 52% (anoniementarief).

Aanneming van werk

De gemeente besteedt onderhoudswerkzaamheden, zoals het maaien van bermen en het snoeien van bomen, incidenteel uit aan verschillende partijen. Door de aard van de werkzaamheden kan de gemeente aansprakelijk gesteld worden, in het geval deze partijen geen loonheffingen afdragen aan de Belastingdienst. Deze vorm van aansprakelijkheid noemt men ketenaansprakelijkheid.

Door een risicoanalyse uit te voeren kan antwoord verkregen worden op de vraag hoe groot het risico is dat zij bij de diverse partijen loopt. Daarna kan de gemeente desgewenst risicobeperkende maatregelen nemen tegen deze ketenaansprakelijkheid, bijvoorbeeld door een gedeelte van de factuur te storten op een G-rekening (geblokkeerde rekening). In dat geval is de gemeente, onder voorwaarden, gevrijwaard voor het bedrag aan te betalen loonheffingen dat overeenkomt met het bedrag dat op de G-rekening is gestort.

4.4.3 Controle

De controle van de administratie ten aanzien van de inhuur van derden voldoet niet aan de vereisten van de fiscale wet- en regelgeving.

De gemeente loopt risico op boetes omdat zij arbeidskrachten inhuurt van ondernemingen die niet Waadi-geregistreerd zijn.

Mogelijk verrichten 12 ondernemingen werkzaamheden als zzp'er zonder een vrijwarende VAR.

Uitzendkrachten en detachering

Per 1 juli 2012 dienen ondernemingen/rechtspersonen die arbeidskrachten ter beschikking stellen, dit te registreren in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel (Waadi-registratie). Deze registratie is ook nodig indien het ter beschikking stellen van arbeidskrachten niet behoort tot de reguliere bedrijfsactiviteiten. Hiervan is ook sprake in het geval van detachering, bijvoorbeeld van de gemeente Weststellingwerf en de gemeente Opsterland.

Indien de uitlenende partij niet geregistreerd is, lopen zowel de uitlenende als de inlenende partij risico op een boete van maximaal € 48.000. Indien minder dan 10 arbeidskrachten ter beschikking worden gesteld, bedraagt de boete € 12.000. Tussen de 10 en 30 arbeidskrachten bedraagt de boete € 24.000 en boven de 30 arbeidskrachten € 48.000.

In dit onderzoek hebben wij voor alle 39 ondernemingen/rechtspersonen waarvan de gemeente in de periode januari tot en met juni 2014 arbeidskrachten heeft ingeleend, gecontroleerd of zij als uitlener zijn geregistreerd in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel (Waadi-geregistreerd). Daarnaast hebben wij deze controle uitgevoerd voor de gemeente Weststellingwerf en de gemeente Opsterland én de gemeente zelf.

Van de 41 ondernemingen/rechtspersonen die arbeidskrachten ter beschikking stellen⁸ zijn drie ondernemingen/rechtspersonen niet Waadi-geregistreerd. De eerste onderneming heeft 24 facturen verstuurd, de tweede onderneming zeven facturen en de derde onderneming heeft twee facturen verstuurd.

In het geval elke factuur gelijk is aan één terbeschikkinggestelde arbeidskracht, loopt de gemeente ten aanzien van de eerste onderneming risico op een boete van € 24.000. Daarnaast loopt de gemeente voor zowel de tweede als voor de derde onderneming een risico op een boete van € 12.000.

De gemeente zelf is niet Waadi-geregistreerd. Zij stelt echter wel arbeidskrachten ter beschikking. Omdat de gemeente zonder winsttoegmerk de arbeidskrachten ter beschikking heeft gesteld, is de gemeente niet verplicht dit te registreren in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel. In het geval de gemeente wel arbeidskrachten ter beschikking stelt met een winsttoegmerk, is zij verplicht zich hiervoor te registreren in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel.

Daarnaast is bij het controleren van de Waadi-registratie naar voren gekomen dat 12 ondernemingen/rechtspersonen geen arbeidskrachten ter beschikking kunnen stellen, omdat sprake is van eenmanszaken. Deze ondernemingen/rechtspersonen kunnen kwalificeren als zzp'ers. Indien geen vrijwarende VAR van deze (mogelijke) zzp'ers aanwezig is in de administratie, dient beoordeeld te worden of sprake is van inhoudingsplicht. Wordt dit niet onderkend dan loopt de gemeente risico op een naheffingsaanslag loonheffingen over de gefactureerde bedragen van een totaalbedrag van € 105.267. Indien van deze zzp'ers ook geen kopie van een geldig identiteitsbewijs aanwezig is in de administratie, dan bedraagt het loonbelastingtarief 52% (anoniementarief).

⁸ 38 uitzendbureaus, Caparis N.V., gemeente Weststellingwerf en gemeente Opsterland, zie hiervoor het overzicht van inhuur van derden voor de periode januari tot en met juni 2014 (specifiek samengesteld door de financiële administratie), vermeld in bijlage I.

Zzp'ers

Zoals hierboven reeds is aangegeven, is de administratie van de zzp'ers niet volledig. Hierdoor is het niet goed mogelijk een juiste en volledige controle op de administratie uit te voeren.

In het onderzoek is wel geconstateerd dat de controle die uitgevoerd wordt op VAR'en niet juist en volledig is. Zoals hierboven wordt vermeld, is ten aanzien van één zzp'er een niet geldige VAR aanwezig in de administratie. Ondanks dat deze VAR geen vrijwaring voor inhouding en afdracht van de loonheffingen biedt, heeft de gemeente de facturen met een totaalbedrag van € 40.562 betaald. Een juiste en volledige controle had deze mogelijke inhoudingsplicht voor de gemeente wellicht kunnen voorkomen.

5. *Ambtelijk hoor en wederhoor*

Cluster: Directie
Ambtenaar:
Doorkiesnummer: (0516) 56 6467
Ons kenmerk:

Rekenkamercommissie Ooststellingwerf
t.a.v. de heer van Rijn

Onderwerp: Ambtelijke reactie rekenkameronderzoek Loonheffing

Oosterwolde, 22 oktober 2014

Geachte heer van Rijn,

Algemeen:

In de concept nota van bevindingen van september 2014 zijn nog geen conclusies en aanbevelingen verwerkt. Wij nemen aan dat wij in een volgende fase in dit proces nog kennis van kunnen nemen, en daarop reageren. De informatie die wij u nu verstrekken betreft een puur technische reactie, of de door ons aangeleverde feitelijke informatie juist is verwerkt.

Onderstaand zijn de reacties weergegeven van de door u bij het onderzoek betrokken functionarissen:

Reactie bedrijfsleider buitendienst de heer G. Hoven:

Met genoegen heb ik het heldere concept rapport gelezen. Ik heb geen aandachtspunten of correcties gezien om te vermelden. De inhoud voor wat betreft de Buitendienst van Ooststellingwerf is juist. Succes met de voltooiing van het rapport.

Reactie facilitaire zaken de heer I. van der Reijntst.:

Zoals gevraagd hieronder mijn reactie op de nota van bevindingen. De binnendienst heeft slechts 5 auto's (i.p.v. 9 auto's) zoals aangegeven in de bijlage. Deze bijlage is tijdens het interview d.d. 3 september verstrekt. De reden daarvan was, dat eind augustus / begin september dit jaar drie bestaande voertuigen zijn ingeruild voor drie nieuwe voertuigen. In datzelfde overzicht staat het (6de) voertuig met kenteken 17-BR-GV dat in gebruik is door de medewerker van het team Beheer en Onderhoud. Dat laatste voertuig is eveneens voorzien van een T&T systeem overeenkomstig de overige voertuigen. De ritten hiervan worden dus ook geregistreerd. Bij interne navraag blijkt dat de rapportages daarvan door de teamleider (van het team Beheer en Onderhoud) worden gecontroleerd.

Reactie teamleider Bedrijfsvoering de heer W. Waanders

FA en HRM: geen feitelijke onjuistheden geconstateerd.

Reactie PSA mevrouw Veenstra:

Hoofdstuk 1, 2 en 3 heb ik verder geen op- of aanmerkingen op. Hoofdstuk 4 is ook wel helder en het is duidelijk dat de inhuur van derden niet goed geregeld is. In de bijlagen hebben we toch nog een aantal dingen

met betrekking tot eenmanszaken, WAADi check en inlenersaansprakelijkheid op een rijtje gezet. Misschien kun je er nog wat mee. Er gaan tenslotte enorme bedragen in om. Daarnaast maken we onderscheid tussen inhuur en uitbesteed. We hebben de definities van inhuur en uitbesteed werk gekoppeld aan 2A en 2B diensten.

Inhuur - kenmerken arbeidsbemiddeling (2B-dienst)

- Sprake van juridische en feitelijke gezagsverhouding.
- Geen concreet eindresultaat (inspanningsverplichting).
- Reguliere werkzaamheden (taken uit formatie).
- Inkoop van capaciteit en competenties.

Uitbesteed werk - Kenmerken bedrijfsadviesing (2A-dienst)

- Geen juridische en feitelijke gezagsverhouding.
- Geen onderdeel van reguliere werkzaamheden, maar aanvullend.
- Inkoop van een oplossing en advies.
- Concreet eindresultaat (resultaatsverplichting).

Ik hoop u op deze wijze voldoende te hebben geïnformeerd. Uw eindrapport met conclusies en aanbevelingen zien wij gaarne tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Sander Kastelein
gemeentesecretaris

Bijlage(n):

Mandaatregeling:

6. Reactie rekenkamercommissie op ambtelijk hoor en wederhoor

Naar aanleiding van de hieronder vermelde ambtelijke reacties zijn de feitelijke onjuistheden in de nota van bevindingen weggenomen. Per reactie wordt vermeld welke wijziging heeft plaatsgevonden.

Ten aanzien van de reactie van facilitaire zaken de heer I. van der Reijnt:

De binnendienst heeft slechts 5 auto's (i.p.v. 9 auto's) zoals aangegeven in de bijlage.

Deze bijlage is tijdens het interview d.d. 3 september verstrekt.

De reden daarvan was, dat eind augustus / begin september dit jaar drie bestaande voertuigen zijn ingeruild voor drie nieuwe voertuigen.

In datzelfde overzicht staat het (6de) voertuig met kenteken 17-BR-GV dat in gebruik is door de medewerker van het team Beheer en Onderhoud.

In de inleiding van hoofdstuk 3 is het aantal auto's waaruit het wagenpark van de gemeente bestaat ten tijde van de onderzoeksperiode van januari tot en met juni 2014 gewijzigd van 25 auto's naar 21 auto's.

Ten aanzien van de reactie van PSA mevrouw Veenstra:

In de bijlagen hebben we toch nog een aantal dingen met betrekking tot eenmanszakenzaken, WAADi check en inlenersaansprakelijkheid op een rijtje gezet.

In paragraaf 4.4.3 is ten aanzien van de Waadi-registratie gewijzigd dat de registratie niet verplicht is voor de gemeente omdat zij zonder winst oogmerk de arbeidskrachten ter beschikking heeft gesteld. Daarbij is de kanttekening gemaakt dat als de gemeente wel met een winst oogmerk arbeidskrachten ter beschikking stelt, zij in dat geval verplicht is tot Waadi-registratie.

7. Conclusie en aanbevelingen

In dit onderzoek zijn drie onderwerpen onderzocht die de loonheffingen raken. Hiermee heeft de gemeente haar fiscale positie voor de loonheffingen deels in kaart gebracht. Wij zijn verheugd om te zien dat de gemeente na een bedrijfsbezoek van de Belastingdienst in 2012 actie heeft ondernomen om het risico voor de loonheffingen van het wagenpark te beperken. Dit geeft goed weer dat de gemeente een lerende organisatie is die graag wil voldoen aan haar fiscale verplichtingen. Ten aanzien van het inhuren van derden dient de gemeente echter nog een flink aantal stappen te zetten om de loonheffingen op dit vlak te borgen. De gemeente heeft hierin al een stap in de goede richting gezet door het opstellen van een definitie van de inhuur van derden en het categoriseren van de verschillende inhuur van derden voor de financiële administratie.

Aanbevelingen aan de gemeente

1. **Beoordeel of de nu niet gecontroleerde verplichtingen voor de loonheffingen zijn geborgd.**
De gemeente kan dit uitvoeren aan de hand van controles op onderwerpen die de loonheffingen raken.

Aanbeveling aan de raad

1. **Zie actief hierop toe en bespreek de uitkomsten.**

7.1 Premies werknemersverzekeringen

Conclusie

De gemeente **voldoet** aan haar wettelijke verplichting van betaling van de premies werknemersverzekeringen. Zij betaalt de correcte premiepercentages en benut de mogelijkheden ten aanzien van de premies werknemersverzekeringen optimaal.

7.2 Wagenpark

Conclusie

De gemeente **voldoet nagenoeg geheel** aan de fiscale wet- en regelgeving voor het wagenpark van de gemeente. Ten aanzien van één auto heeft de gemeente namelijk ten onrechte de bijtelling achterwege gelaten voor een periode van ongeveer een half jaar. Wij constateren echter dat hier sprake is van een incidentele fout.

Aanbevelingen aan de gemeente

1. **Dien een correctiebericht in voor de periode april tot en met augustus 2014.**
Deze correctie ziet op de auto waarvoor ten onrechte de bijtelling achterwege heeft gelaten. Het risico schatten wij in op een bedrag tussen € 1.300 en € 1.900.⁹
2. **Leg duidelijk vast wie de auto's van de afdeling binnendienst gaat controleren.**
Het betreft hier een controle op de administratie van de auto's van de afdeling binnendienst. Eventueel zou deze persoon ook de controle op de auto van de afdeling beheer & onderhoud kunnen uitvoeren.
3. **Stel een korte checklist van controlepunten op.**
Hierdoor is de controle van de administratie bij de verschillende afdelingen eenduidig. In deze checklist kan de gemeente opnemen dat bij ingebruikname van een auto gecontroleerd wordt of het track-and-tracesysteem voor deze auto werkt.

⁹ Met als uitgangspunt een periode van vijf maanden, een bestelauto met een cataloguswaarde van € 20.000, een bijtellingspercentage van 25%, een belastingtarief van 42% en premiepercentage werknemersverzekeringen van ongeveer 20%, bedraagt het risico € 1.292. Als de gemeente de loonheffingen niet verhaalt op de bestuurders, kwalificeren de niet-verhaalde loonheffingen ook als loon voor de loonheffingen voor de bestuurders van de auto. In dat geval is het gebruteerde belastingtarief 72,4%, waardoor het bedrag van het risico voor de gemeente hoger uitvalt.

7.3 Inhuur van derden

Conclusie

De gemeente **voldoet niet** aan de fiscale wet- en regelgeving voor de inhuur van derden. De gemeente heeft in haar inkoop- en aanbestedingsbeleid geen fiscale aspecten en voorwaarden opgenomen. Fiscaal gezien is het niet verplicht dit in het beleid op te nemen, maar kaderstelling hierover is wel noodzakelijk. Dat de fiscale aspecten en voorwaarden niet zijn vastgelegd in beleid, maar ook niet in uitvoeringsregels of iets dergelijks, komt tot uiting in de administratie van de inhuur van derden en de controle hierop. Deze voldoen namelijk niet aan de vereisten van de fiscale wet- en regelgeving. Daarnaast is niet eenduidig wie welke bevoegdheden en bijbehorende verantwoordelijkheden ten aanzien van de inhuur van derden heeft.

De combinatie van geen vastlegging van de fiscale aspecten in beleid en/of uitvoeringsregels, geen eenduidige bevoegdheden en verantwoordelijkheden hierover met een niet juiste en volledige administratie en controle hierop, leidt tot een aanzienlijk risico voor de loonheffingen.

Voor de periode januari tot en met juni 2014 heeft de gemeente voor een bedrag van € 1.362.697¹⁰ derden ingehuurd. Naast het risico van inlenersaansprakelijkheid loopt de gemeente een risico voor een bedrag tussen € 77.000 en € 153.000 (exclusief boete en rente). Hieronder worden deze risico's uitgelegd.

Uitzendkrachten en detachering

De gemeente loopt het risico aansprakelijk gesteld te worden voor eventueel niet-afgedragen loonheffingen door de partijen waarvan de gemeente arbeidskrachten inleent (inlenersaansprakelijkheid). De gemeente heeft geen risicoanalyse uitgevoerd en geen risicobeperkende maatregelen getroffen. Het maximale risico is gelijk aan de loonheffingen (en btw) ten aanzien van het bedrag van de inhuur. Het bedrag van het risico is lastig in te schatten, vanwege het aantal variabelen. Een belangrijke variabele is het failliet gaan van de uitzendbureaus. Als alle variabelen zich voordoen, manifesteert het risico zich maximaal. De kans dat dit gebeurt, is praktisch niet aanwezig.

Daarnaast loopt de gemeente risico doordat zij arbeidskrachten inleent van partijen die niet Waadi-geregistreerd zijn. Voor de periode januari tot en met juni 2014 schatten wij het risico op een bedrag van maximaal € 48.000.¹¹

Zzp'ers

De gemeente loopt een risico voor de loonheffingen ten aanzien van zzp'ers. Voor de periode januari tot en met juni 2014 schatten wij het risico op een bedrag van maximaal € 105.000 (exclusief boete en rente).¹² Als we veronderstellen dat de inkomsten van de zzp'ers in de inkomstenbelasting zijn betrokken, wordt het risico beperkt tot € 29.000¹³ aan premies werknemersverzekeringen.

Dit risico ontstaat doordat de administratie van de zzp'ers niet volledig is. Een juiste en volledige controle op de administratie is hierdoor niet mogelijk. In de periode januari tot en met juni 2014 verrichten mogelijk 12 ondernemers werkzaamheden als zzp'er zonder een vrijwarende VAR. Indien de zzp'ers geen vrijwarende VAR'en hebben overlegd, dient de gemeente te bepalen of inhoudingsplicht bestaat. Dit is niet gebeurd. Daarnaast ontstaat dit risico doordat de controle die wordt uitgevoerd op de aanwezige administratie van zzp'ers niet juist en volledig is. Eén van de zes zzp'ers heeft geen vrijwarende VAR.

Aanneming van werk

De gemeente loopt het risico aansprakelijk gesteld te worden voor eventueel niet-afgedragen loonheffingen door partijen waaraan zij werkzaamheden uitbesteedt, indien aan de fiscale voorwaarden wordt voldaan (ketenaansprakelijkheid). De gemeente heeft hiervoor geen risicobeperkende maatregelen getroffen.

¹⁰ Dit bedrag is inclusief het totaalbedrag aan facturen van € 105.267 die de gemeente aan mogelijke zzp'ers heeft betaald.

¹¹ Het boetebedrag ziet op drie ondernemingen die niet Waadi-geregistreerd zijn (zie paragraaf 4.4.3).

¹² Uitgaande van een totaalbedrag van € 145.829 van gefactureerde bedragen, een loonbelastingtarief van 52% en premiepercentage werknemersverzekeringen van ongeveer 20%, bedraagt het risico maximaal € 104.997.

¹³ Uitgaande van een totaalbedrag van € 145.829 van gefactureerde bedragen en premiepercentage werknemersverzekeringen van ongeveer 20% bedraagt het risico maximaal € 29.166.

Aanbevelingen aan de gemeente

1. Leg uitvoeringsregels voor inhuur van derden vast.

Hierdoor zijn de fiscale uitgangspunten ten aanzien van inhuur van derden voor alle afdelingen binnen de gemeente duidelijk en worden deze regels uniform gehanteerd.

2. Leg duidelijk vast wie welke bevoegdheden en verantwoordelijkheden heeft.

Door vastlegging hiervan kunnen medewerkers van verschillende afdelingen hun taken ten aanzien van de inhuur van derden effectiever en efficiënter uitvoeren.

3. Stel procesdocumenten voor de inhuur van derden op.

Hierbij kan gedacht worden aan een checklist voor de controle op juistheid, volledigheid en geldigheid van VAR'en. Ook kan gedacht worden aan flowcharts van te nemen stappen in het proces of aan procedurele richtlijnen.

4. Neem een bewust standpunt in ten aanzien van de inleners- en ketenaansprakelijkheid.

De afweging moet daarbij worden gemaakt tussen het risico op aansprakelijkheid en de administratieve last van de risicobeperkende maatregelen. Zo kan de gemeente zelf verantwoord worden waarom zij wel of geen risicobeperkende maatregelen neemt en welke risicobeperkende maatregelen worden gekozen. Hiervoor kan zij een risicoanalyse uitvoeren op de partijen waarvan zij arbeidskrachten inleent en partijen waaraan zij werkzaamheden uitbesteedt.

Bijlagen

Bijlage I - Bronnenlijst

Interviews

Dit onderzoek is gebaseerd op interviews met de volgende personen:

Naam	Functie
Gezinus Hoven	Bedrijfsleider buitendienst
Ivo van der Reijnt	Medewerker facilitair & vastgoedbeheer
Henny Veenstra	Medewerker personeels- en salarisadministratie
Wim Waanders	Teamleider bedrijfsvoering

Documenten

Daarnaast is het onderzoek gebaseerd op de hieronder genoemde documenten. Daarbij is het overzicht ingedeeld per onderzoeksonderwerp. In een aantal gevallen betreft het standaarddocumenten die gepubliceerd zijn of die op te vragen zijn bij de hierna genoemde afdelingen. Daarnaast zijn er documenten die specifiek zijn samengesteld voor dit onderzoek. Deze detailinformatie is op te vragen bij de personeels- en salarisadministratie (PSA), financiële administratie (FA), de afdeling bedrijfsvoering, de afdeling buitendienst of de afdeling beheer & onderhoud.

Premies werknemersverzekeringen
1. Beschikking gedifferentieerde premie Whk voor het jaar 2014 (PSA)
2. Controleoverzichten loonaangiften voor de jaren 2009 tot en met 2013 (PSA)
3. Individuele loonstaten per werknemer voor de jaren 2009 tot en met 2013 (PSA)
4. Overzicht werknemers werkzaam in de jaren 2009 tot en met 2013 (specifiek samengesteld door PSA)
5. Overzicht toegepaste premiekorting oudere werknemers (specifiek samengesteld door PSA)

Wagenpark
1. Brief van de Belastingdienst inzake verklaring geen privégebruik auto van 12 juli 2013 (PSA)
2. Controlerapport auto van de afdeling beheer & onderhoud van periode 30 september tot en met 6 oktober 2013 (afdeling buitendienst)
3. Controlerapport auto's van de afdeling binnendienst van periode 9 tot en met 15 juni 2014 (PSA)
4. Controlerapport auto's van de afdeling buitendienst van periode 11 tot en met 17 augustus 2014 (afdeling buitendienst)
5. Correctieloonaangiften voor de jaren 2009 tot en met 2012 en periode 5 van het jaar 2013 (PSA)
6. Huishoudelijk reglement ten behoeve van het uitvoeren van werkzaamheden in de woonomgeving van de gemeente Ooststellingwerf, versie februari 2013
7. Informatie van Stella (intranet) ten aanzien van de auto's, genaamd 'Track and Trace rittenadministratie voor de bedrijfsauto's!'
8. Overzicht van auto's van de afdeling binnendienst (inclusief o.a. kenteken, merk en type) (afdeling beheer & onderhoud)
9. Overzicht van bestuurders van auto's van de afdeling buitendienst (inclusief o.a. sleutelnummer en code) (afdeling buitendienst)
10. Privacyreglement Track and Trace rittenregistratiesysteem gemeentelijk wagenpark, vastgesteld op 19 september 2013
11. Uitvoeringsregels voor het gebruik van de gemeentelijke dienstauto's, vastgesteld op 22 december 2004
12. Verslag van de Belastingdienst inzake een afgelegd bedrijfsbezoek van 12 november 2012 (PSA)

Inhuur derden

1. Eindrapport audit externe inhuur personeel gemeente Ooststellingwerf van 1 juli 2014 (afdeling bedrijfsvoering)
2. Inkoop- en aanbestedingsbeleid gemeenten Ooststellingwerf, Weststellingwerf en Opsterland 2014, versie 3, vastgesteld op 4 februari 2014
3. Memo gericht aan de ondernemingsraad van 18 juni 2014, genaamd 'Inregelen definitie externe inhuur FA' met bijbehorende definitie externe inhuur (afdeling bedrijfsvoering)
4. Overzicht stagiaires periode januari tot en met juni 2014 (specifiek samengesteld door PSA)
5. Overzicht van inhuur van derden periode januari tot en met juni 2014 (specifiek samengesteld door FA)
6. Overzicht zzp'ers periode januari tot en met juni 2014 (specifiek samengesteld door PSA)
7. Zes Verklaringen arbeidsrelatie (VAR) (PSA)

Bijlage II – Normenkader

A. Relevante wetsartikelen met betrekking tot de premies werknemersverzekeringen

Premieheffing door de Rijksbelastingdienst

Art. 57 Wet financiering sociale verzekeringen

De rijksbelastingdienst heft de premie voor de volksverzekeringen en de premies voor de werknemersverzekeringen.

Premieheffing volksverzekeringen

Art. 58 Wet financiering sociale verzekeringen

1. De premie voor de volksverzekeringen wordt, onverminderd het tweede lid en onder verrekening van de krachtens dat lid geheven premie, bij wege van aanslag geheven met overeenkomstige toepassing van de voor de heffing van de inkomstenbelasting geldende regels, met uitzondering van artikel 3.154 van de Wet inkomstenbelasting 2001.
2. Voorzover de premieplichtige van een inhoudingsplichtige loon geniet in de zin van de Wet op de loonbelasting 1964, wordt de premie voor de volksverzekeringen bij wijze van inhouding geheven met overeenkomstige toepassing van de voor de heffing van de loonbelasting geldende regels.
3. Voorzover de premieplichtige aan de loonbelasting is onderworpen op grond van artikel 5a van de Wet op de loonbelasting 1964 is het tweede lid niet van toepassing.

Premieheffing werknemersverzekeringen

Art. 59 Wet financiering sociale verzekeringen

1. De premies voor de werknemersverzekeringen worden geheven met overeenkomstige toepassing van de voor de heffing van de loonbelasting geldende regels. Artikel 32d van de Wet op de loonbelasting 1964 is slechts van overeenkomstige toepassing indien degene aan wie het loon wordt afgestaan, werkgever van de werknemer is.

B. Relevante wetsartikelen met betrekking tot het wagenpark

Artikel 13bis Wet op de loonbelasting 1964

1. Indien ook voor privé-doeleinden een auto ter beschikking is gesteld, wordt het voordeel op kalenderjaarbasis gesteld op ten minste:
 - a. 25% van de waarde van de auto indien de auto niet meer dan 15 jaar geleden voor het eerst in gebruik is genomen;
 - b. 35% van de waarde van de auto indien de auto meer dan 15 jaar geleden voor het eerst in gebruik is genomen.De auto wordt in ieder geval geacht ook voor privé-doeleinden ter beschikking te zijn gesteld tenzij blijkt dat de auto op kalenderjaarbasis voor niet meer dan 500 kilometer voor privé-doeleinden wordt gebruikt.
4. Indien uit een rittenregistratie of anderszins blijkt dat de auto op kalenderjaarbasis voor niet meer dan 500 kilometer voor privé-doeleinden wordt gebruikt, wordt het voordeel gesteld op nihil.
5. Voor de toepassing van dit artikel en de daarop berustende bepalingen wordt onder auto verstaan een personenauto of bestelauto als bedoeld in artikel 3 van de Wet op de belasting van personenauto's en motorrijwielen 1992, met uitzondering van de bestelauto die door aard of inrichting uitsluitend of nagenoeg uitsluitend geschikt blijkt te zijn voor vervoer van goederen en met uitzondering van de bestelauto die buiten de werktijd niet gebruikt kan worden of de bestelauto waarvoor een verbod op privé-gebruik geldt.
10. Voor de toepassing van dit artikel wordt woon-werkverkeer geacht niet voor privé-doeleinden plaats te vinden.

C. Relevante wetsartikelen met betrekking tot de inhuur van derden

Werknemer

Artikel 1 Wet op de loonbelasting 1964

Onder de naam 'loonbelasting' wordt van werknemers of hun inhoudingsplichtige, van artiesten, van beroepssporters, van buitenlandse gezelschappen en van bij of krachtens deze wet aan te wijzen andere personen een directe belasting geheven.

Artikel 2 Wet op de loonbelasting 1964

1. Werknemer is de natuurlijke persoon die tot een inhoudingsplichtige in privaatrechtelijke of in publiekrechtelijke dienstbetrekking staat of van een inhoudingsplichtige loon geniet uit een vroegere privaatrechtelijke of publiekrechtelijke dienstbetrekking van hemzelf of van een ander, dan wel uit een bestaande privaatrechtelijke of publiekrechtelijke dienstbetrekking van een ander.

6. Het eerste lid is eveneens niet van toepassing op personen die als vrijwilliger uitsluitend vergoedingen of verstrekkingen ontvangen met een gezamenlijke waarde van ten hoogste € 150 per maand en € 1 500 per kalenderjaar. Hierbij wordt onder vrijwilliger verstaan degene die niet bij wijze van beroep arbeid verricht voor een algemeen nut beogende instelling, een sportorganisatie of een niet als zodanig aan te merken lichaam dat niet is onderworpen aan de vennootschapsbelasting of daarvan is vrijgesteld. Het desbetreffende lichaam is gehouden volgens ministeriële regeling te stellen regels opgave te doen van gegevens waarvan de kennisneming voor de uitvoering van de Wet werk en bijstand, van belang is.

Dienstbetrekking

Artikel 3 Wet op de loonbelasting 1964

1. Als dienstbetrekking wordt beschouwd de arbeidsverhouding van:

a. degene, die, anders dan in de uitoefening van een bedrijf of in de zelfstandige uitoefening van een beroep, en anders dan als thuiswerker, ingevolge een overeenkomst tot aanneming van werk als bedoeld in artikel 750 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek, persoonlijk een werk tot stand brengt;

e. degene, die werkzaam is om vakbekwaamheid te verwerven, onder wie mede wordt begrepen degene, die als leerling van een instelling van onderwijs praktisch werkzaam is, alsmede degene, die aan een bedrijfsschool opleiding ontvangt, een en ander indien een beloning wordt genoten, die niet uitsluitend bestaat in het ontvangen van onderricht;

g. de commissaris van een lichaam in de zin van de Algemene wet inzake rijksbelastingen;

Fictieve dienstbetrekking

Artikel 4 Wet op de loonbelasting 1964

Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen regelen worden gesteld, ingevolge welke eveneens als dienstbetrekking wordt beschouwd de arbeidsverhouding van:

e. degene, die tegen beloning persoonlijk arbeid verricht en wiens arbeidsverhouding niet reeds ingevolge de voorgaande bepalingen als dienstbetrekking wordt beschouwd, doch hiermede maatschappelijk gelijk kan worden gesteld;

f. degene die uit een arbeidsverhouding die niet op grond van een andere bepaling als dienstbetrekking wordt beschouwd een beloning geniet, mits diegene vooraf aan de inspecteur meldt, door middel van een gezamenlijke verklaring van hemzelf en de beoogde inhoudingsplichtige, dat zijn arbeidsverhouding als dienstbetrekking moet worden beschouwd.

Identificatieplicht

Artikel 28 Wet op de loonbelasting 1964

1. De inhoudingsplichtige is gehouden volgens bij ministeriële regeling te stellen regels:

f. van de werknemer die loon uit tegenwoordige dienstbetrekking geniet vast te stellen de identiteit aan de hand van een document als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder 1° tot en met 3°, van de Wet op de identificatieplicht en – zo de werknemer een vreemdeling is in de zin van de Vreemdelingenwet 2000 en niet behoort tot de categorie werknemers die op grond van overeenkomsten van internationaal recht is uitgezonderd van de verplichting tot het hebben van een geldige verblijfsvergunning als bedoeld in die wet en een geldige tewerkstellingsvergunning als bedoeld in de Wet arbeid vreemdelingen – tevens de verblijfsrechtelijke status ter zake van het verrichten van arbeid aan de hand van een geldige verblijfsvergunning of aan de hand van een

geldige tewerkstellingsvergunning, alsmede van een en ander de aard, het nummer en een afschrift daarvan in de loonadministratie op te nemen;

Uitzendkrachten Waadi-registratie

Artikel 7a Wet allocatie arbeidskrachten door intermediairs

1. Het is een ieder verboden in Nederland arbeidskrachten ter beschikking te stellen anders dan door middel van een onderneming of rechtspersoon die in het handelsregister, bedoeld in artikel 2 van de Handelsregisterwet 2007, is ingeschreven of waarvan is opgenomen dat deze de activiteit van het ter beschikking stellen van arbeidskrachten uitoefent of mede uitoefent.
2. Het is een ieder verboden om als inlener arbeidskrachten, die ter beschikking zijn gesteld in strijd met het eerste lid, arbeid te laten verrichten.

Inlenersaansprakelijkheid

Artikel 34 Invorderingswet 1990

1. Ingeval een werknemer met instandhouding van de dienstbetrekking tot zijn inhoudingsplichtige, de uitlener, door deze ter beschikking is gesteld aan een derde, de inlener, om onder diens toezicht of leiding werkzaam te zijn, is de inlener hoofdelijk aansprakelijk voor de loonbelasting welke de uitlener verschuldigd is in verband met het verrichten van die werkzaamheden door die werknemer alsmede voor de omzetbelasting welke de uitlener, dan wel – in geval doorlening plaatsvindt – de in het tweede lid bedoelde doorlener verschuldigd is in verband met dat ter beschikking stellen. In afwijking in zoverre van artikel 32, tweede lid, is de inlener niet aansprakelijk voor de in verband met de heffing van loonbelasting of van omzetbelasting opgelegde bestuurlijke boete.

Aanneming van werk

Ketenaansprakelijkheid

Artikel 35 Invorderingswet 1990

1. De aannemer is hoofdelijk aansprakelijk voor de loonbelasting:
 - a. die de onderaannemer en, indien een werk geheel of gedeeltelijk door een of meer volgende onderaannemers wordt uitgevoerd, iedere volgende onderaannemer verschuldigd is in verband met het verrichten van werkzaamheden door zijn werknemers ter zake van dat werk;
 - b. voor de betaling waarvan de onderaannemer en, indien een werk geheel of gedeeltelijk door een of meer volgende onderaannemers wordt uitgevoerd, iedere volgende onderaannemer ingevolge artikel 34 hoofdelijk aansprakelijk is ter zake van dat werk.In afwijking in zoverre van artikel 32, tweede lid, is de aannemer niet aansprakelijk voor de in verband met de heffing van loonbelasting opgelegde bestuurlijke boete.

Zzp'ers

Verklaring arbeidsrelatie

Artikel 6a Wet op de loonbelasting 1964

Als inhoudingsplichtige van een persoon wordt niet beschouwd degene die beschikt over een afschrift van een aan hem getoonde beschikking als bedoeld in artikel 3.156 of 3.157 van de Wet inkomstenbelasting 2001 waaruit blijkt dat de voordelen die die persoon geniet, worden aangemerkt als winst uit een onderneming of de werkzaamheden die die persoon verricht, worden aangemerkt als werkzaamheden verricht voor rekening en risico van een vennootschap waarin die persoon een aanmerkelijk belang heeft, mits:

- a. de werkzaamheden die in de beschikking zijn aangeduid overeenkomen met de werkzaamheden die die persoon voor hem verricht;
- b. de werkzaamheden die die persoon voor hem verricht:
 - 1°. vallen in het tijdvak waarvoor de beschikking geldt, of
 - 2°. vallen in het kalenderjaar aansluitend op het tijdvak waarvoor de beschikking geldt en worden verricht op basis van een overeenkomst die is aangegaan:
 - a. vóór 1 november van het kalenderjaar waarin het tijdvak is gelegen waarvoor de beschikking geldt, en
 - b. ingeval voor het aansluitende kalenderjaar reeds een beschikking is aangevraagd, voor de dagtekening van de voor dat kalenderjaar geldende beschikking, en
 - c. hij de identiteit van die persoon heeft vastgesteld aan de hand van een document als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder 1° tot en met 3°, van de Wet op de identificatieplicht, alsmede de aard en het nummer daarvan in zijn administratie heeft opgenomen en een afschrift daarvan er bij bewaart.

Bijlage III - Rapporten rekenkamercommissie Ooststellingwerf

- **Bestemming zonder richting**
Over de interne gang van zaken rond de verplaatsing van Attractiepark Duinenzathe in Appelscha
december 2006
- **Kaders in de kadernota**
Een beknopte analyse van een belangrijk sturingsinstrument
februari 2007
- **Subsidies als beleidsinstrument**
Inzicht in de dagelijkse praktijk en in de mate waarin subsidies functioneel zijn voor de gemeente zelf
november 2007
- **Mag het of mag het niet?**
Over de afhandeling van vergunningen
november 2008
- **Gele kaart voor handhaving**
Over de handhaving van de bouwregelgeving
juni 2009
- **Tussen ambitie en realisatie**
Onderzoek naar het economisch beleid van de gemeente
december 2009
- **Evaluatie**
Vier jaar rekenkamercommissie Ooststellingwerf
april 2010
- **Omzien en herzien**
Over het beleid en de uitvoering van de Wmo
juni 2011
- **Over de drempel**
Over inkoop en aanbestedingsbeleid
juli 2012
- **(Ver)bouwen is al duur genoeg**
Over bouwleges
februari 2014